

uit op een veertien meter diepe put.

Kartuizer geeft ge

door Anne-Marie DEKEYZER

Halen

Het aloude Kartuizerklooster van de Sint-Jansberg Zelem geeft zijn geheimen prijs. Bij de graafwerken rondom de gebouwen is vorig jaar toevallig een ingang van een onderaardse gang van de Kartuizers ontdekt. Nu zijn de huidige eigenaars in samenwerking met de vzw „De vrienden van de Sint-Jansberg” bezig met het verder blootleggen van deze ondergrondse middeleeuwse gang. Onze fotograaf ging een kijkje nemen in de bodem van de veertien meter diepe put waar de gang op uitgaat. Daar is momenteel een archeoloog bezig met het afschrappen van de uitgedroogde steenlaag op zoek naar verborgen wetenswaardigheden. Geduldig tekent hij steen voor steen op. Ook elders op het terrein wordt archeologisch opzoekingswerk uitgevoerd.

Het Kartuizerklooster, gebouwd in 1328, kende een bewogen geschiedenis. Volgens de verhalen die in de streek de ronde doen, beschikte het klooster over verschillende onderaardse gangen. Tot vorig jaar was er in het volledig onderkelderde gebouw of de omgeving daarvan geen enkele aanwijzing in die richting terug te vinden.

Tijdens graafwerken begin 1995, uitgevoerd in opdracht van de

nieuwe eigenaars, de bvba Karthuizer, stootte de kraan toevallig op een ondergrondse gang van een vroegere waterput. Bij nader onderzoek bleek zich in de put een toegang te bevinden naar een onderaardse gang. De toegang situeert zich vier meter onder de grond in de tuin vlak bij het kloostergebouw. De gang is uitgehouwen in de typische ijzandsteen van de streek. Hij is ongeveer drie meter breed

Archief over Kartuizers in België

HALEN — De vzw „De Vrienden van de Sint-Jansberg”, onderhandelt over de aankoop van een archief over de kartuizers in België. Zij willen met deze documentatie de studie over de kartuizers verder zetten, en openstellen voor geïnteresseerden. Om de aankoop te

kunnen bekostigen, verkopen zij pentekeningen met een afbeelding van het domein op de Sint-Jansberg. Wie hen wilt steunen, kan de tekening aankopen voor 500 frank. Voor info: lichtingen Luk Matthijs te 013-46.14.71. of Cyriel Ruben te 013-44.29.21. (ADH)

erklooster heimen prijs

Archeologen zoeken minutieus naar verborgen aanwijzingen.

twee meter hoog met ingebouwde nissen.

Vluchtweg

Wegens een instorting op acht meter van de gevonden toegang is het momenteel nog niet mogelijk om te achterhalen waar deze ondergrondse vluchtweg uitmondt. Zeker is dat hij in tweeën splitst. Volgens mede-eigenaar Luk Matthijs bestaan er verschillende versies over de onderaardse gangen van de Kartuizers. „Eén van de gangen zou uitmonden in een crypte onder de vroegere kapittelzaal, die later als kapel gebruikt werd. Deze kapel is het oudste overblijfsel van de vroegere

re kartuis en dateert uit de eerste helft van de vijftiende eeuw.”

Tijdens meerdere periodes van plunderingen en verwoestingen moesten de monniken van het in 1329 gestichte klooster elders een onderkomen vinden. Dit was het geval in 1582 toen de geuzen het kartuizerklooster in brand staken om te beletten dat de Spanjaarden er hun intrek namen. Volgens geschriften kwamen de monniken pas terug te voorschijn toen het klooster in as lag. Mogelijk vonden zij een schuilplaats in de onderaardse gangen en geraakten in de nu gevonden put onopgemerkt aan drinkwater. Ook tijdens de Franse revolutie in 1794 zou de prior samen met de

monniken via een onderaardse gang naar Keulen gevlucht zijn.

Volgens andere verhalen bestond er een ondergrondse gang naar het refugiehuis van de Kartuizers in Diest. Ook naar het nabije Zelk waar de monniken over een watermolen beschikten, zou een onderaardse vluchtweg geleid hebben.

De initiatiefnemers hopen dat de huidige opzoekingen wat klaarheid brengen. Zij vermoeden dat het domein zeer waardevolle resten uit ons erfgoed bewaren. De proefopgravingen die onder leiding van archeoloog Francis Timmermans al enkele weken aan de gang zijn, wekken in ieder geval hoge verwachtingen.